

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
1	HE	laiksi valtioneuvoston tilannekuvatoiminnasta	Laki tilannekuvatoiminnasta sisältäisi säännökset valtioneuvoston tilannekeskuksesta, sen keskeisistä tehtävistä, tiedonsaantioikeuksista sekä tilannekeskukselle luovutettavista tiedoista.	VNK	50	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
2	HE	laiksi valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta annetun lain muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta annettua lakia. Esityksessä ehdotetaan lain soveltamisalaa muutettavaksi siten, että laki koskisi myös valtion kehitysyhtiöiden suorassa omistuksessa olevia yhtiöitä. Esityksessä määriteltäisiin, mitä tarkoitetaan valtion kehitysyhtiöllä. Esitykseen sisältyy eduskunnan suostumusta ja valtioneuvoston toimivaltaa koskevan päätöksenteon tarkentaminen. Jatkossa eduskunnan suostumusta edellytettäisiin myös omistus- tai yritysjärjestelyssä, jonka toteuttamisen johdosta valtion omistusosuus yhtiössä laskee alle yhden kolmasosan. Valtioneuvoston toimivaltaan kuuluisivat myös valtion kehitysyhtiön suorassa omistuksessa olevia yhtiöitä koskevat osakkeiden luovutukset ja hankinnat. Liittyy valtioneuvoston valtion omistajapolitiikkaa koskevaan periaatepäätöksen 13.5.2016. Tässä yhteydessä on mainittu liittymäpinta hallitusohjelman visioon vuodelle 2025.	VNK	44	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
3	HE	Pohjoismaiden projektivientirahasto Nopefia koskevan lain (363/2000) kumoaminen (+ asiaan liittyvät muutoslait)	Lain kumoaminen johtuu Pohjoismaiden ministerineuvoston ja Pohjoismaiden ympäristörahoitusyhtiön NEFCO:n 11.12.2013 päätöksestä lakkauttaa Nopef itsenäisenä instituutioon ja siirtää se Nefcon alaiseksi rahastoksi 1.1.2014 lukien. Lailla 363/2000 on säädetty Nopef:n oikeushenkilöllisyydestä, joka voidaan kumota sen jälkeen, kuin Nopef:n nimissä olevat lainasopimukset päättyvät 31.12.2016.	UM	39	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
4	HE	kansainvälisen yleissopimuksen kaikkien ihmisten suojelemiseksi tahdonvastaiselta katoamiselta hyväksymisestä ja laiksi yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	Ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi v. 2006 tehdyn kv. yleissopimuksen kaikkien ihmisten suojelemiseksi tahdonvastaiselta katoamiselta, jonka Suomi on allekirjoittanut 6.2.2007. Yleissopimus koskee oikeutta olla joutumatta tahdonvastaisen katoamisen uhriksi, ja velvoitetaan sopimuspuolet kriminalisoimaan tahdonvastainen katoaminen.	UM	49	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
5	HE	turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta Suomen ja Belgian välillä tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	Sopimuksen tarkoituksena on varmistaa sellaisen turvallisuusluokitellun tiedon suojaaminen, jota vaihdetaan tai tuotetaan osapuolten välisessä yhteistyössä erityisesti ulko-, puolustus-, turvallisuus-, poliisi- tai tiede-, elinkeino- ja teknologia-asioiden alalla.	UM	41	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
6	HE	tutkintavankeuden vaihtoehtoja ja järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi	Esityksessä ehdotetaan tehostetun matkustuskiellon ja tutkinta-arestin käyttöönottamista tutkintavankeuden vaihtoehtoina. Lisäksi ehdotetaan, että tutkintavankien enimmäissäilytysaikaa poliisin säilytystiloissa lyhennettäisiin.	OM	37	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä	Ei
7	HE	vankeuslain, tutkintavankeuslain ja yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain muuttamiseksi	Esityksessä ehdotetaan vankien taloudellisia etuuksia koskevien säännösten muuttamista siten, että etuudet määräytyisivät nykyistä tasapuolisemmin erilaisissa toiminnoissa. Lisäksi ehdotetuilla säännöksillä yksinkertaistettaisiin vangeille maksettavien etuuksien laskentaa ja maksamisen menettelyä. Samalla tehtäisiin vähäisiä täsmennyksiä vankeuslakiin, tutkintavankeuslakiin ja yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annettuun lakiin.	OM	39	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
8	HE	yhdistelmärangaistusta koskevaksi lainsäädännöksi	Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki koko rangaistusta suorittamiseen liitettävän valvonnan täytäntöönpanosta. Tuomioistuin voisi päättää, että vakavista rikoksista tuomittu rikoksenuusija suorittaisi koko rangaistusajan vankilassa (RL 2 c luvun 11 §), johon liitettäisiin yhden vuoden valvonta. Valvonta olisi uusi osa koko rangaistusta suorittaville tarkoitettua rangaistusta. Esityksellä pyritään tehostamaan vakavaan väkivaltaan syyllistyneiden rikoksenuusijoiden valvontaa ja tukemaan heidän valmiuksiaan rikoksettomaan elämään. Samalla tehtäisiin tarkennuksia rikoslakiin ja joihinkin muihin lakeihin.	OM	39	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei
9	HE	vesilain muuttamisesta	Uudistetaan vesitaloushankkeiden toteuttamiseksi tarpeellisten käyttöoikeuksien perustamista koskeva sääntely.	OM	47	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei
10	HE	rikosasioita koskevasta eurooppalaisesta tutkintamääräyksestä annetun direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi	Esityksellä pantaisiin täytäntöön huhtikuussa 2014 hyväksytty direktiivi. Täytäntöönpanolainsäädännön on tultava voimaan 22.5.2017.	OM	50	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
11	HE	tuomioistuinlain ja eräiden käräjäoikeuksien asiallista toimivaltaa koskevien lakien muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tuomioistuinlakia, kiinteistönmuodostamislakia, merilakia, ryhmäkannelakia, yrityksen saneeraus- annettua lakia, ulosottoaarta, sotilasoikeudenkäyntilakia ja sotilaallisesta kriisinhallinnasta annettua lakia. Esityksellä toteutettaisiin käräjäoikeuksien rakenneuudistus. Uudistuksella kehitettäisiin käräjäoikeusverkostoa siten, että sen jälkeen Suomessa olisi 20 käräjäoikeutta nykyisten 27 käräjäoikeuden sijaan. Myös käräjäoikeuksien toimipaikkaverkkoa uudistettaisiin. Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että eräitä erityisasiaryhmiä eli maa- ja metsätalouden-, merioikeus-, ryhmäkante-, yrityssaneeraus-, ulosottovalitus- ja sotilasoikeudenkäyntiasioita keskitettäisiin käsiteltäväksi nykyistä harvempiin käräjäoikeuksiin.	OM	51	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei
12	HE	konkurssilain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta	Esityksellä saatetaan kansallinen lainsäädäntö vastaamaan EU:n uudelleenlaaditun maksukyvyttömyysasetuksen vaatimuksia. Asetus tulee voimaan 26.6.2017, osa laeista tultava voimaan 26.6.2018.	OM	3	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei
13	HE	rikoslain 30 luvun 13 §:n muuttamisesta (oikeushenkilön rangaistusvastuu)	Rikoslain elinkeinorikoksia koskevan 30 luvun oikeushenkilön rangaistusvastuuta koskevaa 13 §:ää täydennetään lisäämällä törkeä kirjanpitorikos niiden rikosten joukkoon, joihin sovelletaan, mitä oikeushenkilön rangaistusvastuusta säädetään.	OM	48	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
14	HE	sakon täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan yksinkertaistettavaksi sakon muuntorangaistusmenettelyä. Keskeiset ehdotukset koskisivat sakon muuntorangaistusasioiden käsittelyä tuomioistuimessa muun muassa siten, että muuntorangaistusasia voitaisiin käsitellä kirjallisessa menettelyssä tai videoneuvottelun avulla.	OM	49	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
15	HE	liiketoimintakiellosta annetun lain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi	Esityksellä on tarkoitus toteuttaa harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan toimintaohjelman edellyttämät muutokset liiketoimintakiellosta annettuun lakiin.	OM	50	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
16	HE	laiksi lastensuojelulain 92 §:n muuttamisesta	Lastensuojelulain valituslupasääntelyä ehdotetaan laajennettavaksi muutoksenhaussa korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituslupasääntelyn piiriin kuuluisivat kaikki lastensuojeluasiat, joissa hallinto-oikeuden päätöksestä valitetaan korkeimpaan hallinto-oikeuteen.	OM	50	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
17	HE	saamen kielilain muuttamisesta	Tavoitteena on selvittää saamen kielilain (1086/2003) muutostarpeet ja valmistella ehdotus lain tarkistamiseksi tarvittavilta osin. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota lain soveltamisesta saatuihin käytännön kokemuksiin ja muun lainsäädännön kehityksessä tapahtuneisiin muutoksiin. Kansainvälisten tutkintaelinten kannanotot saamen kielen asemasta otetaan arvioinnissa huomioon. Asiaa valmistellaan tiiviissä yhteistyössä saamelaiskäräjien kanssa.	OM	50	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
18	HE	laeiksi arpajaislain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi arpajaislakia. Fintoto Oy:n, Rahautomaattiyhdistyksen ja Veikkaus Oy:n rahapelitoimintojen yhdistämisen johdosta jatkossa ainoastaan yhdellä uudella rahapeliyhtiöllä olisi yksinoikeus toimeenpanna rahapelejä Suomessa. Uusi rahapeliyhtiö olisi nimeltään Veikkaus Oy. Arpajaislaissa säädettäisiin yhtiön tehtävästä ja hallintoneuvostosta. Esityksessä ehdotetaan myös muutettavaksi rahapelien toimeenpanomuotojen määrittelyä sekä rahapeliasioiden neuvottelukunnan tehtäviä. Rahapelitoiminnan tuotto tulisi voimassa olevan arpajaislain tavoin käyttää yleishyödyllisiin tarkoituksiin. Arpajaislaissa säädettäisiin tuoton jakamisesta käyttötarkoitusten kesken sekä eräistä muista tuontajakoon liittyvistä asioista. Avustusten jakamiseen sovellettaisiin jatkossa valtionavustuslakia myös sosiaali- ja terveysministeriön sekä maa- ja metsätalousministeriön osalta. Arpajaislaissa säädettäisiin perustettavasta Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksesta sekä sille säädettyjen tehtävien hoitamisesta valtiolle aiheutuvien kustannusten korvaamisesta. Rikoslakiin, valtionavustuslakiin, arpajaisverolakiin, tuloverolakiin sekä eräisiin muihin lakeihin tehtäisiin tarvittavat muutokset. Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.	SM	37	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
19	HE	laiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja laiksi rahanpesun selvittelykeskuksesta sekä eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan uutta rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä ja selvittämistä koskevaa lainsäädäntöä, jolla pannaan täytäntöön ns. neljäs rahanpesudirektiivi (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/849 rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen) ja ns. maksajan tiedot -asetus (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/847). Esityksen keskeiset ehdotukset koskevat lain soveltamisalaa, riskiperusteista lähestymistapaa ja asiakkaan tuntemista, aluehallintoviraston rahanpesun valvontarekisteriä, edunsaajien rekisteröintiä, rahanpesun selvittelykeskuksen tiedonvaihtoa, energiavirastoa, tietosuojaa, viranomaisten toimivaltuuksia, seuraamuksia ja muutoksenhakua. Esitykseen sisältyy myös rahanpesun selvittelykeskusta koskeva erillinen lakiehdotus, jossa ehdotetaan sen käytössä olevaan rekisteriin ja henkilötietojen käsittelyyn liittyvä säännöksiä tarkennettavaksi voimassa olevaan lakiin verrattuna. Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.	SM	40	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
20	HE	ampuma-aselain ja rikoslain muuttamisesta	Esityksen tavoitteena on aselupamenettelyn uudistaminen samalla huomioiden aseturvallisuuden säilyminen. Kaksivaiheinen hankkimis- ja hallussapitolupamenettely yhdistettäisiin aselupamenettelyksi. Aselupaa voisi hakea sähköistä asiointia käyttäen ja kotipaikkasidonnaisuudesta sekä soveltuvuustestistä luovuttaisiin. Aseen esittämistä rajattaisiin niin, että pääsääntöisesti jo kertaalleen esitettyjä aseita ei tarvitsisi esittää uudelleen poliisille. Ase-elinkeinonharjoittajan tulisi ilmoittaa hallussaan olevien aseiden yksilöintitiedot poliisin asetietojärjestelmään. Esitys parantaisi aseiden elinkaaritietojen hallintaa.	SM	47	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei
21	HE	kausityö- ja yrityksen sisällä siirtyviä johtajia, asiantuntijoita ja harjoittelijoita koskeviksi laeiksi (kausityö ja ICT direktiivien täytäntöönpano)	Esityksessä ehdotetaan, että direktiivit saatetaan kansallisesti voimaan säätämällä kausityölaki ja yritysten sisällä siirtyviä koskeva laki, jotka soveltuvin osin nojautuvat ulkomaalaislakiin.	SM	48	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
22	HE	laiksi pelastustoimen järjestämisestä	Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki pelastustoimen järjestämisestä. Lakia sovellettaisiin pelastustoimen järjestämiseen, kehittämiseen, ohjaukseen ja valvontaan vuoden 2019 alusta lukien. Pelastustoimen järjestämisvastuu ehdotetaan säädettäväksi viiden maakunnan tehtäväksi. Ne järjestäisivät pelastustoimen yhteistyöalueen kaikkien maakuntien alueella.	SM	47	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei
23	HE	laiksi poliisilain 2 luvun muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi poliisilain tarkastustoimivaltuuksia koskevia säännöksiä siten, että ne mahdollistavat kattavampien turvallisuustarkastusten suorittamisen yleisötilaisuuksissa.	SM	50	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
24	HE	laiksi vastaanottolain ja Maahanmuuttovirastosta annetun lain muuttamisesta	Valtion vastaanottokeskukset yhdistetään Maahanmuuttovirastoon 30.4.2015 päättyneen esiselvityshankkeen valmisteluryhmän loppuraportin mukaisesti. Tätä yhdistämistä varten vastaanottolakiin (746/2011) ja maahanmuuttovirastosta annettuun lakiin (156/1995) tulee tehdä tarvittavat muutokset.	SM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
25	HE	laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta	Esityksen tavoitteena on kehittää kansainvälistä suojelua hakeviin kohdistettavia turvaamistoimia yhtäältä säilöön ottamisen vähentämiseksi ja toisaalta turvapaikkamenettelyn sujuvuuden ja kielteisen päätöksen saaneiden maasta poistamisen varmistamiseksi.	SM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä
26	HE	laeiksi Pelastusopistosta annetun lain ja Poliisiammattikorkeakoulusta annetun lain muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Pelastusopistosta annettua lakia ja Poliisiammattikorkeakoulusta annettua lakia siten, että ammattikorkeakoulututkintoon johtavan pelastustoimen päällystökoulutuksen koulutusvastuu siirrettäisiin Savonia - ammattikorkeakoululta Poliisiammattikorkeakoululle. Pelastusalan ammattikorkeakoulutus siirtyisi hallinnollisesti osaksi sisäministeriön hallinnonala.	SM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Kyllä
27	HE	laeiksi rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain, rajavartiolaiton ja henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain muuttamisesta	Rajavartiolaitoksen virkojen eroamisikä säännökset muutettaisiin vastaamaan julkisten alojen eläkelaisissa säädettyä eläkkeelle siirtymisen myöhentämistä. Rajavartiolaitoksen palvelusituksia ja Raja- ja merivartiokoulussa opiskelemista koskevaa sääntelyä tarkennettaisiin. Lisäksi lakeihin tehtäisiin EU-lainsäädännön muutoksista aiheutuvat tekniset tarkistukset.	SM	50	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
28	HE	laiksi puolustusvoimista annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi	Säädetään puolustusvoimien turvaamistehtävistä puolustusvoimien alueen ulkopuolella.	PLM	40	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
29	HE	laiksi Tanskan, Suomen, Norjan ja Ruotsin välisestä puolustusmateriaalialan yhteistyöstä tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta	Valtiosopimusesitys, joka koskee Tanskan, Suomen, Norjan ja Ruotsin välistä puolustusmateriaaliyhteistyötä.	PLM	47	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
30	HE	valmiste- ja autoverotustehtävien siirtäminen Verohallinnolle	Tullin tehtäväksi säädetty valmiste- ja autoverotus siirrettäisiin Verohallinnolle vuoden 2017 alusta. Tullille jäisi kuitenkin valmiste- ja autoverotusta koskeva valvontatehtävä ja rikostutkinta. Lisäksi Tulli vastaisi edelleen unionin ulkopuolelta tuotavien tuotteiden valmisteverotuksesta eräissä tilanteissa. Valmiste- ja autoverotusta koskevien lakien lisäksi myös biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annettua lakia sekä yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annettua lakia muutettaisiin siten, että toimivaltainen viranomaisen olisi Tullin sijasta Verohallinto. Valmiste- ja autoverotusta hoitava henkilöstö siirtyisi Tullista Verohallintoon. Verohallinto toimittaisi toistaiseksi valmiste- ja autoverotuksen nykyisin menettelyin ja tietojärjestelmin eräitä muutoksenhakua koskevia menettelyitä lukuunottamatta.	VM	37	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä	Kyllä
31	HE	laiksi valtion matkavahingonkorvauksesta	Valtion virkamiesten ulkomaanmatkojen matkavakuutus hoidetaan tällä hetkellä ostamalla vakuutus Hansel Oy:n kilpailuttamalta vakuutusyhtiöltä. Käytännöstä on tarkoitus luopua ja siirtää vahingonkorvaukset Valtiokonttorin vastattavaksi. Vakuutusmaksujen poistuminen johtaa vuositasolla arviolta 500 000 euron säästöihin.	VM	50	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
32	HE	laeiksi Finanssivalvonnasta annetun lain, Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain sekä rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain muuttamisesta	Ehdotetaan muutettavaksi Finanssivalvonnasta annettua lakia ja lakia Finanssivalvonnan valvontamaksusta. Muutoksilla pyritään sovittamaan Finanssivalvonnan hallintoelimiä koskeva lainsäädäntö paremmin vastaamaan yhteisen valvontamekanismin vaatimuksia sekä varautumaan Suomen finanssimarkkinoiden rakenteellisiin muutoksiin. Finanssivalvonnan johtokunnan kokoonpanoon ja sen käsittelemiin asioihin sekä valvontaelimen edustajan valintaan ehdotetaan muutoksia. Valvontamaksusta annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi uudet maksuluokat Euroopan talousalueella toimiluvan saaneen luottolaitoksen Suomessa toimivalle merkittävälle sivuliikkeelle (luokka II) sekä tällaisen luottolaitoksen erittäin merkittävälle sivuliikkeelle (luokka III). Valvontamaksulain mukaisia perusmaksuja ehdotetaan korotettavaksi seitsemällä prosentilla ja suhteellisten maksujen kertoimia ehdotetaan alennettavaksi. Lisäksi esityksellä toimeenpannaan markkinoiden väärinkäyttöasetuksen (MAR) perusteella annettu komission täytäntöönpanodirektiivi (EU) 2015/2392 toimivaltaisille viranomaisille MAR:n tosiasiallisesta tai mahdollisesta rikkomisesta tehtävistä ilmoituksista. Esityksellä tarkennetaan myös rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annettua lakia vastaamaan paremmin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/87/EY täydentämisestä teknisillä sääntelystandardeilla riskikeskittymän ja ryhmänsisäisten liiketoimien määritelmien tarkentamisesta ja lisävalvonnan yhteensovittamisesta annettua komission delegeoitua asetusta (EU) 2015/2303.	VM	42	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Kyllä
33	HE	laiksi luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi	Esityksellä toimeenpannaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/92/EU maksutileihin liittyvien maksujen vertailukelpoisuudesta, maksutilien siirtämisestä ja mahdollisuudesta käyttää perusmaksutilejä. Ehdotetut muutokset kohdistuvat maksulaitoslakiin, maksupalvelulakiin, luottolaitoslakiin sekä Finanssivalvonnasta annettuun lakiin. Direktiivin täytäntöönpanon määräaika on 18.9.2016.	VM	34	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
34	HE	ennakonkannon ja eräiden muiden verotusmenettelyjen uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi	Ennakkonkantoa ja tuloverotuksen koronlaskentaan koskevat muutokset sekä veronkannon uudistukset.	VM	44	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei
35	HE	laiksi tulotietojärjestelmästä ja eräiden muiden lakien muuttamisesta	Uusi tulorekisteri ja siihen liittyvät sähköiset palvelut viranomaisten ja julkista tehtävää hoitavien käyttöön.	VM	44	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei
36	HE	laeiksi makeisten, jäätelön ja virvoitusjuomien valmisteverosta annetun lain sekä eräiden juomapakkausten valmisteverosta annetun lain liitteen muuttamisesta	Makeisten ja jäätelön valmisteverosta luovuttaisiin vuoden 2017 alusta. Virvoitusjuomaveron ja juomapakkausveron piiristä poistettaisiin kasvipohjaiset maitoa korvaavat tuotteet sekä jääpalat.	VM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
37	HE	laeiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettujen lakien liitteiden muuttamisesta	Liikennepolttonesteiden energia- ja hiilidioksidiveroja korotettaisiin. Moottoribensiinin ja sitä korvaavien biopolttoaineiden vero nousisi yhteensä 2,12 senttiä litralta (kolme prosenttia) ja dieselöljyn ja sitä korvaavien biopolttoaineiden 2,41 senttiä litralta (viisi prosenttia). Lämmitys-, voimalaitos- ja työkonepolttoaineiden energia- ja hiilidioksidiveroja korotettaisiin keskimäärin noin seitsemän prosenttia, millä osittain korvattaisiin luopuminen hallitusohjelmaan kirjatusta yhdistetyn sähkön ja lämmöntuotannon hiilidioksidiverotuen poistamisesta. Korotukset saatettaisiin voimaan vuoden 2017 alusta.	VM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Kyllä
38	HE	laiksi tupakkaverosta annetun lain muuttamisesta	Tupakkaveron piiriin saatettaisiin sähkösavukkeissa käytettäväksi tarkoitettut nikotiinipitoiset ja nikotiinittomat nesteet vuoden 2017 alusta. Veron suuruus olisi 0,30 euroa millilitralta.	VM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
39	HE	laiksi kuntalain muuttamisesta	<p>Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kuntalakia siten, että laissa säädettäisiin poikkeuksellisissa hallinnollisissa vaikeuksissa olevaa kuntaa koskevasta selvitysmenettelystä. Lisäksi säädettäisiin tarkemmin kunnan velvollisuudesta pidättää luottamushenkilö luottamustoimestaan sekä hallinnon järjestämisestä poikkeustilanteissa.</p> <p>Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kuntalakia myös siten, että kuntalain äänestysoikeutta koskevia säännöksiä sovellettaisiin vuonna 2017 toimitettavissa kuntavaaleissa. Lisäksi eräitä kuntien lakisääteisiä yhteistoimintaa koskevia säännöksiä esitetään joko muutettavaksi tai niiden voimaantuloa siirrettäväksi maakuntauudistuksen johdosta.</p>	VM	42	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä
40	HE	laiksi julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain muuttamisesta	<p>Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi julkisen hallinnon yhteispalvelusta annettua lakia. Esitys perustuu nykyisen kaltaiselle viranomaisten sopimusperusteiselle yhteistyölle. Esityksen tavoitteena on edistää julkisen hallinnon viranomaisten asiakaspalvelun saatavuutta yhdenvertaisesti koko maassa sekä parantaa viranomaisten toiminnan tehokkuutta. Esityksellä pyritään tukemaan digitalisaatiokehitystä ja mahdollistamaan riittävän asiointipisteverkon kustannustehokas ylläpitäminen luomalla puitteet valtion ja kuntien asiakaspalvelutehtävien hoitamiseksi yhteispalveluna. Yhteispalvelussa hoidettavien tehtävien luetteloa uudistettaisiin ja sääntelyssä korostettaisiin erityisesti sähköisten palveluiden käyttöä sekä käytön neuvontaa ja tukea. Lisäksi lakiin lisättäisiin säännökset uusista yhteispalvelun antamisen tavoista. Myös toimeksiantajien ja niitä ohjaavien viranomaisten toimivaltaa ja vastuuta palveluiden ohjauksessa, seurannassa ja valvonnassa vahvistettaisiin.</p>	VM	41	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
41	HE	laiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta	Lakiin ehdotetaan tehtäväksi vuoden 2017 talousarviosta johtuvat muutokset.	VM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Kyllä
42	HE	Valtiokonttoria koskevan lain muuttamisesta / eräiden hallinnollisia tehtäviä avustajien tehtävien siirtäminen muun kuin viranomaisen tehtäväksi.	Valtiokonttori digitalisoi asiakirjahallintoaan tavoitt. siirtyä täysin digitaaliseen asiakirjahallintoon v. 2016 – 2020 aikana. Edell. tälle on, että Valtiokontt. saapuvat asiakirjat saadaan digitaalisina tai muutetaan digitaalisiksi ennen niiden ohjaamista keskitetyn asiakirjahallinto-palvelun substanssikäsittelijöille. Tehtävä tulisi Valtiokontt. mukaan antaa hoidettavaksi yksityiselle hallinnon ulkopuoliselle toimijalle. Digitointipalvelun ulkoistamisen vaikutusten henkilöstöön Valtiokontt. arvioi toteutuvan ongelmitta luonnollisen poistuman ja erityisesti henkilöstön eläköitymisen kautta v. 2017 – 220 (5-7 htv). Ehdotettu siirto edellyttää, että lakiin Valtiokonttorista (305/1991) sisällytetään tehtävän siirron mahdollistava säädös. Valtiokontt. koskevaan lakiin ehdotetaan siksi lisättäväksi uusi 4 a §, jossa säädettäisiin siitä, että Valtikontt. voisi siirtää sille säädettyihin tehtäviin liittyviä avustavia tehtäviä yksityiselle toimijalle. Tehtävät olisivat rutiiniluonteisia avustavia tukitehtäviä, joissa ei käytetä merkittävää julkista valtaa. Lisäksi säädettäisiin tehtävää hoitavan henkilön rikosoikeudell. virkavastuusta. Vahingonkorv. säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).	VM	39	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
43	HE	laeiksi Rahoitusvakaustaviraston hallintomaksusta annetun lain ja rahoitusvakaustaviranomaisesta annetun lain muuttamisesta	Rahoitusvakaustaviraston hallintomaksusta annettuun lakiin lisättäisiin kaksi maksuluokkaa Euroopan talousalueella toimiluvan saaneen luottolaitoksen Suomessa toimivalle merkittäväälle sivuliikkeelle. Lisäksi Rahoitusvakaustaviraston hallintomaksusta annettua lakia ehdotetaan tarkistettavaksi korottamalla luottolaitosten suhteellista maksua sekä kaikkien maksuvelvollisten perusmaksua. Rahoitusvakaustaviranomaisesta annettua lakia ehdotetaan tarkistettavaksi niin, että rahoitusvakaustaviraston tilintarkastajaksi asetetaan Valtiontalouden tarkastusvirasto.	VM	41	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä
44	HE	laiksi Suomen Pankin virkamiehistä annetun lain muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Suomen Pankin virkamiehistä annettua lakia siten, että ennen 1 päivänä tammikuuta 1992 voimassa ollutta 60 vuoden eläkeikää korotetaan vuosittain vuoden 2018 alusta lukien vastaavalla periaatteella kuin julkisten alojen ammatillista eläkeikää on säädetty korotettavaksi. Tämä muutoksen osa koskee pientä osaa Suomen Pankin virkamiehistä. Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että Suomen Pankin virkamiesten eroamisikä korotetaan asteittain 70 vuoteen vastaamaan yleistä valtion virkamieslaissa säädettyä virkamiesten eroamisikää vuoden 2018 alusta lukien. Laki Suomen Pankin virkamiehistä soveltuu myös Finanssivalvonnan virkamiehiin. Lakimuutos voimaan ennen 1.1.2017	VM	40	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel-linen
45	HE	laeiksi Finanssivalvonnasta annetun lain ja rikoslain muuttamisesta	Esityksellä toteutetaan tarvittavat toimenpiteet markkinoiden väärinkäyttöasetuksen tiettyjen viran-omaisten tutkintavaltuuksia koskevien säännösten noudattamiseksi. Lisäksi esityksessä ehdotetaan säädettävän rikoslakiin kansallinen rangaistussäännös tiedottamisrikoksen törkeästä tekemuodosta.	VM	47	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
46	HE	valtion talousarviosta annetun lain muuttamisesta	Keskitetään eräät valtion taloushallintotehtävät valtion talous- ja henkilöstöhallinnon lakisääteisiksi tehtäviksi.	VM	39	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Ei
47	HE	valtionavustuslain muuttamisesta	EU:n työnantajadirektiivin täytäntöönpano sekä eräitä muita muutoksia.	VM	46	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
48	HE	talous- ja rahaliiton vakaudesta, yhteensovittamisesta sekä ohjauksesta ja hallinnasta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta sekä julkisen talouden monivuotisia kehyksiä koskevista vaatimuksista annetun lain muuttamisesta	Lain 3 §:ää ja 7 §:ää koskeva tarkistus.	VM	42	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
49	HE	laiksi tuloverolain muuttamisesta	Ns. yrittäjävähennystä koskevan säännöksen lisääminen tuloverolakiin.	VM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Kyllä
50	HE	laiksi arvonlisäverolain 137 ja 143 §:n muuttamisesta.	Maksuperusteinen arvonlisäveron tilitys.	VM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Kyllä
51	HE	keskinäisestä avunannosta ja yhteistyöstä tulliasioissa Argentiinan tasavallan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta	Sopimus vastaa pitkälti Suomen viime vuosina tekemiä kahdenvälisiä tulliyhteistyösopimuksia, joiden päätarkoituksena on antaa toiselle sopimuspuolelle tietoja tullirikollisuuden torjumiseksi ja tutkimiseksi.	VM	41	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
52	HE	laeiksi verotusmenettelystä annetun lain sekä hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain muuttamisesta	Siirtohinnoittelun dokumentointia koskevia verotusmenettelystä annetun lain säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi. Lisäksi pantaisiin täytäntöön virka-apudirektiiviin lisätyt maakohtaista raportointia koskevat muutokset.	VM	40	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel-linen
53	HE	vuoden 2017 tuloveroasteikkolaiksi sekä laiksi tuloverolain muuttamisesta	Mm. työtulovähennyksen enimmäismäärän sekä kertymä- ja poistumaprosenttien samoin kuin kunnallisverotuksen perusvähennyksen enimmäismäärän korottaminen, kotitalousvähennyksen korvausprosenttien korottaminen, kunnallisverotuksen ja valtionverotuksen eläketulovähennyksen poistumaprosenttien alentaminen sekä eläketulon lisäveron prosenttien alentaminen ja tulorajan korottaminen.	VM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Kyllä
54	HE	laeiksi perintö- ja lahjaverolain sekä tuloverolain 47 §:n muuttamisesta	Veroasteikkojen keventäminen, perittävän kuoleman johdosta maksettavan vakuutuskorvauksen verovapauden poistaminen, perintöveron ulosottoon lähettämisen lykkääminen kahden vuoden ajaksi eräpäivästä, perintö- ja lahjaverolain sukupolvenvaihdoshuojennuksen saaneen yrityksen hankintamenon alentaminen luovutusvoittoverotuksessa.	VM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Kyllä
55	HE	metsälahjavähennystä koskevaksi lainsäädännöksi	Tuloverolakiin lisättäisiin säännökset metsätilan sukupolvenvaihdoksen johdosta suoritettavan lahjaveron perusteella myönnettävästä vähennyksestä, joka tehtäisiin metsätalouden puhtaasta pääomatulosta.	VM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
56	HE	laiksi tuloverolain muuttamisesta	Valtion, kuntien ja muiden julkisyhteisöjen elinkeinotoiminnan ja muun taloudellisen toiminnan tuloverotus erityisesti kilpailu- ja valtiontukinäkökulmasta.	VM	47	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
57	HE	laiksi verontilityslain 13 §:n muuttamisesta	Yksittäisten kuntien yhteisöveron tilitykseen liittyvän metsäerän laskennassa kaikki kunnan alueella olevat metsämaahehtaarit säädettäisiin samanarvoisiksi koko maassa.	VM	42	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä
58	HE	kiinteistöverolain muuttamisesta	Korotetaan yleistä ja asuinrakennusten kiinteistöveroprosenttia sekä rakentamattoman, asuinkäyttöön kaavoitetun rakennusmaan kiinteistöveroa.	VM	39	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Kyllä
59	HE	Suomen Pankille myönnettävästä valtioneuvoston Kansainväliselle valuuttarahastolle annettavan lainan vakuudeksi	Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta antaisi suostumuksensa sille, että valtioneuvosto voisi myöntää valtioneuvoston Kansainvälisen valuuttarahaston kanssa solmittavan kahdenvälisen lainan vakuudeksi siitä mahdollisesti aiheutuvien tappioiden varalta.	VM	48	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä
60	HE	valtion virkamieslain muuttamisesta; kaksoiskansalaisuus	Valtiovarainministeriössä on valmisteilla muutoksia valtion virkamieslakiin, jotka perustuvat kaksoiskansalaisuutta virkaan nimittäessä selvittäneen työryhmän ehdotuksiin (VM:n julkaisu 26/2015). Asiaa koskeva valtion virkamieslain muutosesitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syys-istuntokaudella 2016.	VM	43	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
61	HE	valtion virkamieslain muuttamisesta; valituskiellon poistaminen	Eduskunta on hallitukselle lähettämässään kirjelmässä (EK 22/2015 vp) edellyttänyt, että hallitus valmistelee kiireellisesti esityksen valtion virkamieslain muuttamiseksi siten, että valituskielto virkaan ja virkasuhteeseen nimittämistä koskevasta päätöksestä poistetaan. Valtioneuvosto on (30.12.2015) päättänyt lausuman merkitsemisestä pöytäkirjaan ja ryhtymisestä lausumasta aiheutuviin toimenpiteisiin.	VM	50	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
62	HE	laeiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä vapaasta sivistyötä annetun lain 11 b §:n muuttamisesta	Indeksien jäädytys ja kehyspäätöksen mukaiset säästöt opetus- ja kulttuuritoimessa. perusopetukseen liittyvien toimintojen rahoitusuudistus: - Lisäopetuksen rahoitus - Pidennetyn oppivelvollisuuden lisärahoitus - Yksityisen perusopetuksen järjestäjän toiminnan aloittaminen - Muiden kuin oppivelvollisten perusopetuksen rahoitus - Perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoitus Ammatilliseen peruskoulutukseen kohdennettaisiin 190 miljoonan euron säästö vuodesta 2017 lukien. Maahanmuuttajille kohdennettua ammatillista koulutusta ja tutkintoja voitaisiin rahoittaa valtionavustuksin.	OKM	37	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
63	HE	laiksi eräistä opetustoimen rekistereistä ja valtakunnallisista tietojärjestelmistä	Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki eräistä opetustoimen rekistereistä ja valtakunnallisista tietojärjestelmistä, joka korvaisi vuonna 1999 voimaan tulleen lain opiskelijavalintarekisteristä, korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta sekä ylioppilastutkintorekisteristä. Ehdotetussa laissa säädettäisiin opiskelijavalintarekisteristä, korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta ja ylioppilastutkintorekisteristä. Lisäksi laissa säädettäisiin oppijamerorekisteristä sekä uudesta oppilas-, opiskelija- ja tutkintotietojen sähköisestä käsittelyjärjestelmästä, joka olisi opetus- ja koulutustoiminnan keskitetty tietovaranto perusopetuslain mukaisten oppilaiden, lukiolain mukaisen koulutuksen sekä ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain mukaisen näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijoiden opinto- ja tutkintosuoritustiedoille. Laissa säädettäisiin myös Opetushallitus ylläpitämästä palvelusta, jossa oppilas- opiskelija- ja tutkintotietojen sähköisessä käsittelyjärjestelmässä, opiskelijavalintarekisterissä, ylioppilastutkintorekisterissä, korkeakoulujen valtakunnallisessa tietovarannossa ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa säädetyssä näyttötutkintojen suoritusrekisterissä olevia opiskeluoikeutta sekä opinto- ja tutkintosuorituksia koskevia tietoja voidaan yhdistää ja luovuttaa asianosaiselle tai viranomaiselle teknisen käyttöyhteyden avulla. Opiskelijavalintarekisteriä ja ylioppilastutkintorekisteriä koskevat säännökset vastaisivat pääasiassa voimassa olevan opiskelijavalintarekisteristä, korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta ja ylioppilastutkintorekisteristä annetun lain säännöksiä.	OKM	42	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei
64	HE	laeiksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista sekä varhaiskasvatuslain 13 §:n ja sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta	Säädetään varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista	OKM	42	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
65	HE	laiksi tutkintojen ja muun osaamisen viitekehyksestä	Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki tutkintojen ja muun osaamisen viitekehyksestä. Viitekehyksessä jaoteltaisiin Suomen kansalliseen koulutus- ja tutkintojärjestelmään kuuluvat tutkinnot, oppimäärät ja muut laajat osaamiskokonaisuudet niiden edellyttämän osaamisen perusteella viitekehyksen kahdeksalle vaativuustasolle. Tutkintojen, oppimäärien ja muiden laajojen osaamiskokonaisuuksien sijoittumisesta niiden edellyttämän osaamisen perusteella viitekehyksen eri vaativuustasoille ehdotetaan säädettäväksi valtioneuvoston asetuksella. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.	OKM	42	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
66	HE	laiksi opintotukilain ja tuloverolain 127 §:n muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi opintotukilakia Sipilän hallituksen strategisen ohjelman linjausten mukaisesti. Keskeimpiä ehdotuksia ovat korkeakouluopiskelijoiden opintorahan tasojen yhtenäistäminen toisen asteen opintorahan tasojen kanssa, opintolainan valtioneuvoston määrän nostaminen ja kaikkiin korkeakouluopintoihin tarkoitetun tukiajan lyhentäminen.	OKM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
67	HE	laeiksi yleisistä kirjastoista ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta	Uudistetaan kokonaisuudessaan voimassa oleva kirjastolaki.	OKM	43	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
68	HE	laeiksi kirkkolain 6 luvun muuttamisesta ja evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain 19 §:n kumoamisesta	Esitys sisältää eräitä muun virkamieslainsäädännön muutoksiin liittyviä muutoksia kirkon viranhaltijoita koskeviin säännöksiin.	OKM	38	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
69	HE	perusopetuslain, lukiolain, ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain ja oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamisesta	Kevennetään oppilas- ja opiskeluhuoltolain suunnitteluun ja toiminnan organisointiin liittyviä säännöksiä ja kevennetään koulujen ja oppilaitosten kurinpitoon liittyvää sääntelyä. HE toteuttaa OKM:n kuntien tehtävien vähentämistoimenpiteitä.	OKM	42	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
70	HE	perusopetuslain 1 ja 46 §:n muuttamisesta (Aikuisten perusopetuksen kehittäminen)	Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi muille kuin oppivelvollisille tarkoitettua perusopetusta koskeva perusopetuslain 46 §. Esityksellä toteutetaan hallituksen 3.5.2016 päättämää kotouttamista koskevaa toimintasuunnitelmaa. Laissa ehdotetaan muutettavaksi oppivelvollisuusien ylittäneille tarkoitettua perusopetuksen rakennetta. Oppivelvollisuusien ylittäneiden perusopetus rakentuisi ehdotuksen mukaan kahdesta vaiheesta, joille säädettäisiin valtioneuvoston asetuksessa tuntijaot. Luku- ja kirjoitustaidon opetus kytketään osaksi perusopetuksen alkuvaihetta sitä tarvitseville. Liittyy ehdotukseen hallituksen esitykseksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä vapaasta sivistystyöstä annetun lain 11 b §:n muuttamisesta ja tulisi käsitellä samassa yhteydessä.	OKM	38	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
71	HE	laeiksi Kansallisarkistosta ja arkistolain muuttamisesta	Ehdotetaan säädettäväksi laki Kansallisarkistosta, joka korvaisi nykyisin arkistolain (831/1994) 2 lukuun sekä arkistolaitoksesta annettuun asetukseen (832/1994) sisältyvät säännökset arkistolaitoksesta. Arkistolaitoksen organisaatiota ehdotetaan kehitettäväksi siten, että nykyisestä piirihallintomallista luovuttaisiin. Arkistolakiin tehtäisiin digitoitujen asiakirjojen hävittämistä, arkistojen viitetietojen julkaisemista, sekä tietojen antamista Kansallisarkiston pysyvässä säilytyksessä olevista aineistosta koskevia erityissäännöksiä.	OKM	41	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel-linen
72	HE	perusopetuslain muuttamisesta - Toisen kotimaisen kielen kielikokeilua edellyttävät lainsäädäntömuutokset	Säädetään määräaikainen säännös perusopetuslakiin, joka mahdollistaa kokeilun, jossa kokeiluun osallistuvilla perusopetuksen oppimäärään ei sisälly toisen kotimaisen kieltä.	OKM	42	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä
73	HE	laeiksi valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin annetun lain 2 §:n muuttamisesta ja ortodoksisesta kirkosta annetun lain 119 §:n muuttamisesta	Lakisäateisten indeksikorotusten jäädytys valtion rahoitukseen evankelis-luterilaiselle kirkolle ja valtionavustukseen ortodoksiselle kirkolle. Esityksestä on kirkkolain 2 luvun 2 §:n mukaan pyydetty kirkolliskokouksen lausunto. Kirkolliskokous kokoontuu 8. – 11.11.	OKM	46	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Kyllä
74	HE	laiksi metsästyslain muuttamisesta	Tavoitteena on uudistaa muun muassa ampumakoetta koskeva sääntely, täsmentää hirvieläinten metsästystä koskevia säännöksiä ja lisätä lakiin ravintohoukutinta koskevia säännöksiä. Esitykseen sisältyy myös kivutonta ansastusta koskevan kansainvälisen sopimuksen täytäntöönpano.	MMM	50	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei
75	HE	laeiksi Suomen metsäkeskuksen liiketoimintayksikön muuttamisesta osakeyhtiöksi, Suomen metsäkeskuksesta annetun lain muuttamisesta ja Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta	Suomen metsäkeskuksen liiketoimintayksikkö muutetaan osakeyhtiöksi. Säädetään tästä kokonaisuudesta ja samalla tehdään tarvittavat säännösmuutokset Suomen metsäkeskuksesta annettuun lakiin. Myös Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annettuun lakiin tehdään vaadittavat tarkistukset.	MMM	37	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
76	HE	kalastuksesta Tenojoen vesistöissä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta, soveltamisesta ja täytäntöönpanosta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi	Tavoitteena on saattaa voimaan kalastuksesta Tenojoen vesistöissä Suomen ja Norjan välillä tehty sopimus, jonka olennaisena osana on kalastussääntö. Samalla kumottaisiin vuodelta 1989 oleva nykyinen sopimus. Sopimuksen tavoitteena on järjestää Tenojoen vesistön kalakantojen kestävä käyttö kutukantatavoitteisiin perustuvan tavoitteellisen kalastuksensäätelyn avulla. Esityksen antaminen edellyttää, että maiden valtuuskunnat pääsevät muutamista auki olevista yksityiskohdista yhteisymmärrykseen vuoden 2015 aikana ja että uusi sopimus voidaan allekirjoittaa vuoden 2016 alussa.	MMM	42	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
77	HE	laiksi väliaikaisista valtioneuvostokausista maataloilta sekä laeiksi maatalouden rakennetuista annetun lain 25 §:n ja maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamisesta annetun lain voimaantuloa annetun lain muuttamisesta	Ehdotetaan säädettäväksi laki väliaikaisista valtioneuvostokausista maataloilta. Väliaikaiset valtioneuvostokaukset myönnettäisiin pankkien antamille maksuvalmiuslainoille ja rahoitettaisiin maatalouden kehittämistä rahastosta. Lisäksi muutettaisiin kahta lakia siten, että korkotukilainojen ja valtionlainojen lyhennysten maksun lykkäysvuosien sekä valtionlainojen korkovapaavuosien kokonaismäärää lisättäisiin. Ehdotusten tarkoituksena on helpottaa maatalouden toimintaympäristön muutoksista aiheutuneita tilapäisiä taloudellisia vaikeuksia maataloilta.	MMM	38	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Kyllä
78	HE	laiksi kaupallisen kalastuksen vakuutuslaista annetun lain muuttamisesta (2016)	Kalastusvakuutusjärjestelmän muuttaminen kustannussäästöjen saavuttamiseksi ja muuttaminen kalastus- ja vesiviljelyalan valtioneuvostokausien tarkastelemista koskevien suuntaviivojen mukaiseksi	MMM	42	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
79	HE	laiksi eläinsuojelulain muuttamisesta	Lakiin lisättäisiin säännös tuotantoeläinten omistajan tai haltijan velvollisuudesta huolehtia siitä, että eläimiä on hoitamassa riittävä määrä eläinten hoitajia. Tuotantoeläinten hoitajalla tulisi olla tarvittava koulutus tai riittävä muu osaaminen eläinten asianmukaiseksi hoitamiseksi. Lisäksi lakiin otettaisiin säännös tuotantoeläinten omistajan tai haltijan velvollisuudesta antaa ohjeita ja opastusta palveluksessaan oleville, eläinten hoitoon ja käsittelyyn osallistuville henkilöille eläinten hyvinvointiin liittyvistä vaatimuksista.	MMM	42	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä
80	HE	laiksi Norjan kanssa poroaitojen rakentamisesta ja kunnossapidosta sekä muista toimenpiteistä porojen estämiseksi pääsemästä toisen valtakunnan alueelle tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta sekä poronhoitolain muuttamisesta.	Saatetaan voimaan Norjan kanssa solmittu uusi poroaitasopimus.	MMM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
81	HE	laiksi maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta	Annetaan kaikkien tuotealojen tuottaja- ja toimialaorganisaatioiden hyväksymistä koskevat säännökset ja tehdään lakiin EU:n uusien delegeoitujen ja täytäntöönpanoasetusten edellyttämät muutokset.	MMM	41	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä
82	HE	laiksi kasvinsuojeluaineista annetun lain muuttamisesta	Lakia muutettaisiin siten, että laissa täsmennettäisiin eräitä Euroopan unionin lainsäädäntöön perustuvia säännöksiä, jotka koskevat kasvinsuojeluaineiden levitysvälineiden testausaikatauluja ja testauksesta vapauttamista.	MMM	39	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
83	HE	laiksi Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta (2016)	Metsätietojärjestelmän luovutusmenettelyjen helpottaminen. Liittyy direktiiviin 2003/4/EY.	MMM	50	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
84	HE	laeiksi eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain, Euroopan unionin suorista tuista annetun lain 22 §:n ja maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain muuttamisesta	Eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annettua lakia muutettaisiin maatalojen neuvonnan korvauksen osalta siten, nykyaikaistamisesta ja kilpailukyvyyn parantamisesta. Lisäksi lakiin tehtäisiin joitain teknislousteisia muutoksia. Euroopan unionin suorista tuista annetun lain 22 §:ää muutettaisiin teurastetuista kileistä myönnettävän palkkion saamisedellytysten osalta siten, että palkkion saamisen edellytyksenä olevia teurastetun kilin ikä- ja painorajoja alennettaisiin. Maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annettua lakia muutettaisiin tukijärjestelmien yhdenmukaistamiseksi kasvintuotannon pinta-alavalvonnan perusteella määräytyvien valvontaseuraamusten osalta siten, että ne vastaisivat Euroopan unionin suorien tukien vastaavia valvontaseuraamuksia. Muutoksen jälkeen tuensaajalle aiheutuvat valvontaseuraamukset virheellisesti ilmoitetusta pinta-alasta lievenisivät nykyiseen tilanteeseen verrattuna. Lisäksi lakiin tehtäisiin joitain teknislousteisia muutoksia.	MMM	42	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä
85	HE	laeiksi maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain ja maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain 23 §:n muuttamisesta	Lakeja muutettaisiin siten, että työeläkelainsäädännön 1.1.2017 voimaan tulevat muutokset eivät vaikuttaisi luopumistuen määräytymiseen vaan luopumistuen ehdot säilyisivät nykyistä vastaavina luopumistukijärjestelmän soveltamisen loppuun 31.12.2018 saakka. Luopumistukea ei voimassa olevien säännösten mukaan myönnetä enää vuoden 2018 jälkeen tapahtuvien maatalouden harjoittamisesta luopumisen johdosta.	MMM	42	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
86	HE	laiksi maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta	Lakia muutetettaisiin hanketukiin liittyvien investointien osalta siten, että lain säännökset mahdollistavat maaseutuohjelman mukaisiin ns. pilottihankkeisiin liittyvät investoinnit myös silloin, kun ne eivät ole luonteeltaan puhtaasti yleishyödyllisiä. Lisäksi lakiin tehtäisiin joitain teknisluonteisia muutoksia.	MMM	42	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä
87	HE	laiksi luotsauslain muuttamisesta	Täsmennetään luotsauslakia luotsin käyttövaatimusten ja luotsin, linjaluotsin ja erivapauden saamisen edellytyksenä olevien tulkintojen osalta. Siirretään asetuksesta lakiin keskeiset vaatimukset.	LVM	42	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei
88	HE	merilain muuttamisesta	Poikkeamaraportointi ja sähköinen laivapäiväkirja	LVM	43	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei
89	HE	laivavarustelain muuttamisesta	Laki muutetaan vastaamaan EU-lainsäädäntöä.	LVM	35	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
90	HE	laiksi alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä v. 1973 tehtyyn kv. yleissopimukseen (MARPOL) liittyvän v. 1978 pöytäkirjan I, IV ja V liitteisiin tehtyjen muutosten hyväksymisestä ja laeiksi muutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta sekä merenkulun ympäristönsuojelulain muuttamisesta	MARPOL-yleissopimuksen eri liitteisiin tehtyjen muutosten täytäntöönpano.	LVM	42	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei
91	HE	laiksi liikenneturvaa koskevan lain muuttamisesta sekä laiksi tie- ja maastoliikenteen onnettomuustutkinnasta	Liikenneturvan rahoitus- ja ohjausmallin kehittäminen sekä tieliikenteen turvallisuustoimijoiden työnjaon selkiyttäminen. Liikenneturvallisuusmaksulaista johtuvat muutokset onnettomuustutkintalakiin: rahoitus- ja ohjausmallin muutokset sekä lakitekniset muutokset.	LVM	42	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
92	HE	liikennekaareksi sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi	Liikennemarkkinoiden avaaminen digitalisaatiolle, sääntelyn keventäminen sekä henkilö- ja tavaraliikenteen uudistaminen.	LVM		1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei
93	HE	postilain kokonaisuudistuksesta	Tarkastellaan yleispalvelun järjestämistä, verkkoon pääsyä ja muita tunnustettuja tarpeita.	LVM	50	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei
94	HE	yksityistielaiksi	Kumotaan voimassa oleva laki. Uudistetaan säännökset mm. oikeudellinen muoto, avustukset ja tehtävät. Liittyy osaksi maakuntaudistukseen ja maakunnille annettaviin tehtäviin.	LVM	50	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
95	HE	ajoneuvoliikennerekisterilain muuttamisesta	Tehostetaan ajoneuvojen sähköisiä rekisteröintimenettelyjä sekä ajoneuvoliikennerekisterin sähköistä käyttöä.	LVM	41	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
96	HE	laiksi valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain 3 §:n muuttamisesta	Budjettilaki. Lakia muutettaisiin siten, että Yleisradio Oy:n julkisen palvelun kustannusten kattamiseen suoritettavaan määrärahaan ei vuosille 2017-2018 tehtäisi indeksikorotuksia. YLE:n määräraha säilyisi vuosien 2014-2016 tasolla (507,9 milj. euroa).	LVM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Ei
97	HE	laiksi meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvn parantamisesta annetun lain muuttamisesta	Budjettilaki. Tuki kohdistetaan myös merenmittausaluksiin ja myöntöprosessia selkeytetään.	LVM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Ei
98	HE	laiksi lentoliikenteen valvontamaksun muuttamisesta	Budjettilaki. Korotetaan lentoliikenteen valvontamaksua 10 snt/lentomatkustaja.	LVM	41	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
99	HE	rautatielain 4 ja 57 §:n muuttamisesta	Tehdään lakiin täsmennykset, jotka aiheutuvat Suomen ja Venäjän välisen rautatieliikennesopimuksen voimaantulosta.	LVM	40	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
100	HE	sähköisestä tunnistamisesta annetun lain muuttamisesta	Tunnistuslain enimmäishintaa koskeva sääntely laajennetaan koskemaan kaikkia tunnistustapauksia ml. ensitunnistus. Laissa tunnistustiedon välittämiseksi on säädetty enimmäishinnaksi 10 snt/tapahtuma.	LVM	47	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
101	HE	laiksi Yleisradio Oy:stä annetun lain muuttamisesta	Tarkennetaan YLE:n julkisen palvelun tehtävänantoa ja erityisiä tehtäviä sekä vahvistetaan YLE:n hallintoneuvoston asemaa parlamentaarisen työryhmän muistion mukaisesti.	LVM	50	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
102	HE	laeiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta	Työttömälle järjestetään määräaikais- haastattelu kolmen kuukauden välein ilman poikkeuksia. Työllistymissuunnitelma laaditaan kaikkien työttömien työn-hakijoiden kanssa. Lisäksi muutetaan palkkatuen ja starttirahan rahoitusta sekä sisältöä koskevia säännöksiä, laajennetaan määräaikaisesti työkokeilun käyttö- tarkoitusta sekä muutetaan nuorten työkokeilun ja työttömyysetuudella tuetun omaehtoisen koulutuksen kulukorvauksia koskevia säännöksiä.	TEM	41	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä	Kyllä
103	HE	laiksi työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain muuttamisesta	Muutetaan lain soveltamisalaa, ylityön enimmäismäärää, lepoaikoja ja viikkolepoa koskevia säännöksiä. Esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön sisävesiliikenteen työaikadirektiivi.	TEM	41	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Kyllä
104	HE	laiksi päästökaupan epäsuorien kustannusten kompensatiosta	Uusi laki. Päästökaupasta aiheutuvia epäsuoria kustannuksia kompensoidaan sähköintensiiviselle teollisuudelle. Laissa määritellyt toimialat voivat saada tukea päästöoikeuden hinnasta johtuvan korkeamman sähkön hinnan kompensoimiseksi.	TEM	37	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
105	HE	maakaasumarkkina- ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi	Lain kokonaisuudistus. Maakaasun tukku- ja vähittäismarkkinat avataan kilpailulle. Esitys sisältää myös ehdotukset kolmansien osapuolien pääsystä LNG-terminaalien käyttöoikeuspalveluihin ja käyttöoikeuspalveluiden tariffisääntelystä. Maakaasumarkkinoiden avaamista koskevan uudistuksen lisäksi esitys sisältää ehdotukset sähkön ja maakaasun siirtopalvelumaksujen korotusten enimmäistasosta.	TEM	51	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei
106	HE	laiksi valtiontakuurahastosta	Laki uudistetaan. Muutostarpeita liittyy erityisesti rahaston hallintoon, johtokunnan tehtäviin, vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan erillistuloksen käsittelyyn, rahastolainojen erityisrahoitusyhtiöille sekä vastuusitoumusten hallinnoimisen järjestämiseen.	TEM	42	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei
107	HE	laeiksi työttömyysturvalain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta	Työttömien velvollisuutta ottaa vastaan tarjottua työtä ja osallistua aktiivitoimenpiteisiin työttömyysetuuden saamisen edellytyksenä tiukennetaan.	TEM	42	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
108	HE	laiksi alueellisista työvoima- ja yrityspalvelujen kokeiluista	Tehdään vuosina 2017-18 toteutettavien alueellisten työvoima- ja yrityspalvelukokeilujen edellyttämät muutokset.	TEM	52	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
109	HE	eräiden hallintoasioiden muutoksenhakusäännösten tarkistamisesta työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla	Työ- ja elinkeinoministeriön hallintoasioiden muutoksenhakusäännösten tarkistaminen laajentamalla oikaisumenettelyjen ja valitusluvan käyttöä	TEM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
110	HE	laeiksi majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetun lain 4 §:n ja kilpailulain 25 §:n muuttamisesta	Kevennetään yökahvilatoimintaan ja sähkömarkkinoilla tapahtuviin yrityskauppoihin liittyviä lupa- ja ilmoitusmenettelyjä.	TEM	49	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
111	HE	eräiden työnantajaa koskevien ilmoitusvelvollisuuksien keventämisestä	Kevennetään työnantajan taloudellisilla ja tuotannollisilla syillä tapahtuviin irtisanomisiin liittyviä lupa- ja ilmoitusmenettelyjä.	TEM	49	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
112	HE	laiksi kirjanpitolain muuttamisesta	Eriytetään toimintakertomus ja tilinpäätös oikean ja riittävän kuvan vaatimusta arvioitaessa. Saatetaan voimaan suurten PIE-yhtiöiden ei-taloudellista raportointia koskevat direktiivivaatimukset. Esitys liittyy tilinpäätösdirektiivin NFI-muutoksiin sekä eduskunnan hallituksen esityksestä 70/2015 vp. antamaan lausumaan.	TEM	41	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
113	HE	laeiksi muutosturvaa koskevien säännösten sekä eräiden työoikeudellisten säännösten muuttamisesta	Toteutetaan kilpailukyky sopimuksessa sovitut muutokset muutosturvaan sekä yhteistoimintalain soveltamisalan laajennus.	TEM	42	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä
114	HE	laeiksi palkkaturvalain, merimiesten palkkaturvalain ja Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain muuttamisesta	Toteutetaan kilpailukyky sopimuksessa sovitut muutokset palkkaturvaan sekä säädetään palkkaturvaviranomaiselle mahdollisuus hyödyntää velvoitteidenhoitoselvityksiä.	TEM	42	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä
115	HE	laiksi energiatehokkuuslain muuttamisesta	Lakiin lisätään EU:n energiatehokkuusdirektiivin julkisten hankintojen energiatehokkuutta koskevat säännökset.	TEM	39	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
116	HE	laiksi sähkö- ja maakaasuverkkomaksuista annetun lain muuttamisesta	Sähkö- ja maakaasuverkkomaksujen tasoa tarkistetaan.	TEM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Ei
117	HE	laiksi kaivoslain muuttamisesta	Uudistetun kaivoslain jälkikäteisarvioinnissa saatujen palautteiden ja kehittämissuositusten perusteella lakiin tehdään korjauksia, jotka ovat pääosin teknisluonteisia.	TEM	50	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
118	HE	yhteistyöstä ydinenergian rauhanomaisessa käytössä Saudi-Arabian kuningaskunnan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta	Valtionsopimuksen hyväksyminen ja voimaansaattaminen	TEM	48	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
119	HE	laiksi merityösopimuslain muuttamisesta	Merityösopimuslakiin tehdään ILO:n merityöyleissopimukseen 2014 hyväksytyjen muutosten edellyttämät muutokset.	TEM	39	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
120	HE	lääkelain muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lääkelakia mm. sosiaali- ja terveysministeriön asettaman Apteekkitoiminnan kehittämistyöryhmän 23.3.2011 luovuttaman mietinnön sisältämien eräiden kehittämissuositusten mukaisesti. Esitetyt muutokset koskevat apteekkitoimintaa.	STM	1	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei
121	HE	laeiksi sairausvakuutuslain, lääkelain 57 b ja 102 §:n sekä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 22 ja 23 §:n muuttamisesta	Lääkekorvausjärjestelmää muutetaan siten, että säästöt ovat 150 miljoonaa euroa.	STM	39	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
122	HE	laeiksi perustulokokeilusta ja tuloverolain 92 §:n väliaikaisesta muuttamisesta	Hallitusohjelman kärkihankkeeseen liittyvä perustulokokeilu vuosina 2017-2019	STM	37	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä	Ei
123	HE	laeiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta ja elatustukilain 6 ja 8 §:n muuttamisesta sekä eräksi avioliittolain muutoksen edellyttämiksi lainmuutoksiksi	Sukupuolineutraali avioliittolaki (156/2015) tulee voimaan 1.3.2017. Sairausvakuutuslakia muutettaisiin siten, että samaa sukupuolta olevien parien vanhempain- ja isyysrahoikeudet eivät jatkossa edellyttäisi parisuhteen rekisteröintiä ja perheen sisäistä adoptiota. Lapsen hoidosta vastaavalle isälle tulisi oikeus vanhempain- ja isyysrahaan, vaikka hän ei olisi tai ei olisi ollut avio- tai avoliitossa lapsen äidin kanssa. Yksin adoptoiville sekä yhdessä adoptoiville samaa ja eri sukupuolta oleville aviopareille tulisi yhtäläinen oikeus isyysrahaan perheen ulkoisessa adoptiossa. Elatustukilakia muutettaisiin siten, että elatustuen esteenä olisi myös tilanne, jossa lapsi on syntynyt naisen ja miehen välisen avioliiton ulkopuolella eikä lapsen isyyttä ole lainvoimaisesti vahvistettu, mutta hänellä on kaksi elatusvelvollista vanhempaa. Sosiaaliturvalainsäädännön avoliittoa koskevat säännökset muutettaisiin sukupuolineutraaleiksi.	STM	42	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Kyllä	Ei
124	HE	sosiaali- ja terveydenhuolto- ja maakuntauudistus	Uudistuksessa perustetaan 18 itsehallinnollista maakuntaa, joiden toimintaa johtaa vaaleilla valittava valtuusto. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu siirretään kunnilta ja kuntayhtymiltä maakunnille. Samalla sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitusvastuu siirtyy kunnilta valtiolle. Perustettaville maakunnille siirtyy kunnilta ja valtiolta myös muita tehtäviä, joista säädetään erikseen.	STM	1	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
125	HE	laiksi tupakkalain muuttamisesta	Tupakkalaissa säädetyt savuttomien tupakkatuotteiden myynnin ja maahantuonnin kiellot rajattaisiin Euroopan komission täytäntöönpanopäätöksen mukaisesti (26.7.2016, C(2016) 4592 final). Valtakunnallista valvontaohjelmaa koskevaa sääntelyä kevennettäisiin vastaamaan terveydensuojelulakiin ehdotettua sääntelyä. Tupakkalakiin ehdotetaan myös muutoksia, jotka ovat luonteeltaan pääosin teknisiä.	STM	42	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Kyllä
126	HE	laeiksi toimeentulotuesta annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta	Esitys täydentää aiemmin hyväksyttyä lainsäädäntöä, jonka perusteella perustoimeentulotuen myöntäminen ja maksaminen siirtyvät Kansaneläkelaitoksen vastuulle 1.1.2017 lukien. Esityksessä tarkennetaan mm. Kansaneläkelaitoksen ja kunnan välistä työnjakoa toimeentulotuen hakemiseen ja asian siirtämiseen liittyen.	STM	42	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
127	HE	sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain muuttaminen sekä tarvittavat muutokset muihin lakeihin	Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annettua lakia (asiakastietolaki, 159/2007) muutetaan sosiaalihuollon valtakunnallisen sähköisen asiakasasiakirja-arkiston (Kansa) perustaminen. Säädosmuutoksilla mahdollistetaan sosiaalihuollon asiakastietojen valtakunnallinen keskitetty arkistointi samalla tavalla kuin potilastietojen arkistointi (Kanta-palvelut). Tähän liittyen mahdollistetaan myös sähköinen tietojen luovuttaminen, omien tietojen katselu ja osin hallinta omiin tietoihin sekä so-siaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojen yhteiskäytön yhteisissä palveluissa tietoturvallisella ja kustannustehokkaalla tavalla. Järjestelmän käytöstä saatujen kokemusten sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain muutosten johdosta aiheutuvat muutostarpeet. Muutoksilla sujuvoitetaan sähköisen lääkemääräyksen käyttöä. Vuoden 2017 alusta lukien kaikki lääkemääräykset on laadittava sähköisesti lukuun ottamatta laissa erikseen määriteltyjä poikkeustilanteita.	STM	47	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei
128	HE	laiksi sosiaali- ja terveystalouden tuottamisesta	Selventää sääntelyä, joka koskee yksityisiä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelun tuottajia, potilas/asiakasrekistereitä sekä eri viranomaisten työnjakoa ja toimivaltaa (Valvira, AVI:t, kunnat lupa/valvontaviranomaisina). Arviointi siitä, yhdistetäänkö yksityisiä sosiaali- ja terveystalouksia koskeva lainsäädäntö samaan lakiin.	STM	1	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
129	HE	laeiksi lääkärin hyväksymisestä luokkaan A kuuluvien säteilylle altistuvien työntekijöiden terveydentilan seurannan suorittavaksi lääkäriksi ja terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 24 a §:n muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki lääkärin hyväksymisestä luokkaan A kuuluvien säteilylle altistuvien työntekijöiden terveydentilan seurannan suorittavaksi lääkäriksi ja muutettavaksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annettua lakia.	STM	38	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
130	HE	biologisia tekijöitä koskeva työsuojelusäädösten uudistaminen	Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työsuojelun valvonnasta ja työsuojeluyhteistoiminnasta annettua lakia lisäämällä säännös, joka velvoittaisi työnantajaa ilmoittamaan asianomaiselle viranomaiselle kaikista onnettomuuksista ja vaaratilanteista, jotka ovat voineet johtaa biologisen tekijän vapautumiseen ja jotka voisivat aiheuttaa vakavan tai erittäin vakavan tartunnan vaaran tai sairauden ihmiselle. Lisäksi esityksessä ehdotetaan työturvallisuuslain muuttamista lisäämällä säännös, joka velvoittaisi työnantajaa pitämään luetteloa sellaisista työntekijöistä, jotka altistuvat työssään tietyille biologisille tekijöille. Esitys on pitkälti säädöstekninen muutos, jolla työnantajaa velvoittavat säännökset ilmoituksen tekemisestä työsuojeluviranomaiselle ja luettelon pitamisestä biologisille tekijöille altistuneista työntekijöistä siirretään valtioneuvoston päätöksestä perustuslain edellyttämällä tavalla lain tasolle, joten esityksellä ei ole merkittäviä vaikutuksia.	STM	1	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
131	HE	laiksi työsuojeluun liittyvien arviointielimien hyväksymisestä annetun lain muuttamisesta	Lakiin tehtäisiin ne välttämättömät teknisluonteiset muutokset, jotka aiheutuvat henkilönsuojaimia ja köysiratalaitteistoja koskevien EU:n asetusten vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten ilmoittamista koskevista artikloista. Tarkoituksena olisi, että sosiaali- ja terveysministeriö toimisi edelleen henkilönsuojainten ja köysiratalaitteistojen osalta arviointielimiä ilmoitetuksi laitokseksi hyväksyvänä viranomaisena.	STM	40	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä
132	HE	laiksi kansaneläkeindeksistä annetun lain muuttamisesta	Säädetään kansaneläkeindeksin määrittämisestä vuosille 2017	STM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Ei
133	HE	laiksi eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain 54 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain muuttamisesta	Eläkkeensaajan asumistukiin sovellettaisiin vuonna 2017 samoja lämmitys, vesi- ja kunnossapitokustannuksia, keskimääräisiä asumismenoja sekä asumismenojen enimmäismääriä kuin vuonna 2015. Lainmuutos toteuttaa 0,85 prosentin indeksitarkistussäästön eläkkeensaajan asumistukeen.	STM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu- vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
134	HE	laiksi sairausvakuutuslain 11 luvun 4 a §:n, työtapaturma- ja ammattitautilain 62 §:n ja työttömyysturvalain 6 luvun 4 §:n muuttamisesta	Muutetaan päivärahaetuksista tehtävää ns. prosenttivähennystä koskevia säännöksiä niin, etteivät kilpailukyky sopimuksessa sovitut työntekijän työeläkevakuutusmaksun, palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun ja sairausvakuutuksen päivärahamaksun korotukset vaikuta prosenttivähennyksen suuruuteen.	STM	42	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä
135	HE	laeiksi työntekijän eläkelain, julkisten alojen eläkelain ja työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain ja eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta	Esityksellä muutettaisiin työeläkevakuutusmaksun jakosuhdetta työnantajan ja työntekijän kesken. Työntekijän maksuosuus kasvaisi asteittain 1,2 prosenttiyksikköä ja työnantajan maksuosuus vähenisi vastaavasti. Maksuosuuden muutos otettaisiin huomioon sotilaiden eläkejärjestelmässä ja työttömyysvakuutusrahaston maksussa. Työeläkevakuutusyhtiöiden hallinnossa palkansaajien ehdotuksesta valittavien osuus kasvaisi ja työnantajien ehdotuksesta valittavien vähenisi. Samalla ehdotetaan tehtäväksi muutamia teknisiä tarkistuksia työeläkelakeihin. Hallituksen esitys liittyy kilpailukyky sopimukseen.	STM	36	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
136	HE	laiksi työttömyysturvalain ja kotoutumisen edistämisestä annetun lain 19 §:n väliaikaisesta muuttamisesta sekä asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annetun lain 3 a §:n 2 momentin 2 kohdan kumoamisesta	Työttömyysturvalakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että ulkomaalaislain perusteella oleskeluluvan Suomesta saaneille työttömille työnhakijoille myönnettäisiin jatkossa työmarkkinatuen sijaan kotoutumistukea. Kotoutumistukea maksettaisiin enintään kolmen vuoden ajan. Kotoutumistuen suuruus olisi 90 prosenttia peruspäivärahan määrästä.	STM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Ei
137	HE	laeiksi aikuiskoulutustuesta annetun lain, Koulutusrahastosta annetun lain ja työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta	Esityksellä on tarkoitus toteuttaa kilpailukyky sopimuksen mukaiset säästöt aikuiskoulutustuessa. Aikuiskoulutustuen kesto ja tasoa ehdotetaan muutettaviksi. Tukikauden enimmäiskesto ehdotetaan lyhennettäväksi 19 kuukaudesta 15 kuukauteen ja tuen tasoa laskettavaksi siten, että tuen perusosaa pienennettäisiin 15 prosentilla. Tuen rahoitusta ehdotetaan muutettavaksi siten, että valtion rahoitusosuus palkansaajan aikuiskoulutustuessa poistuisi ja tuki rahoitettaisiin kokonaisuudessaan työttömyysvakuutusrahaston varoista. Valtio rahoittaisi kuitenkin edelleen yrittäjän aikuiskoulutustuen. Esityksessä ehdotetaan myös lisättäväksi aikuiskoulutustuesta annettuun lakiin ja Koulutusrahastosta annettuun lakiin säännökset ulkomaantyön laskemisesta työssäoloaikaan. Aikuiskoulutustukeen ja ammattitutkintostipendiin oikeuttavaan työssäoloaikaan laskettaisiin Suomessa tehdyn työn lisäksi Euroopan unionin jäsenvaltiossa, Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa tai Sveitsissä tehty työ.	STM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
138	HE	sairausvakuutuslain muuttamisesta	Nuorten naisten tasa-arvoista kohtelua ja työllistymistä edistetään tasaamalla perhevapaista työnantajille aiheutuvia kustannuksia 2 500 euron kertakorvauksella. Voimaantuloaika 1.4.2017.	STM	38	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä
139	HE	laeiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta, sairausvakuutuslain 2 luvun 3 §:n väliaikaisesta muuttamisesta ja Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain muuttamisesta	Sairauspäivärahaa maksetaan 70 % verotuksessa todettujen työtulojen kolmasosasta 30 000 euron vuosituloon saakka. Tämän ylittävistä osasta sairauspäivärahaa maksetaan 20 %. Jatketaan vuoden 2018 loppuun määräaikaisena voimassa olevaa sairausvakuutuslain muutosta, joka mahdollistaa sairaanhoitokorvauksen myöntämisen julkisissa tiloissa toimivan yksityisen terveydenhuollon palvelusta ja jonka mukaan yksityisenä terveydenhuollon palvelunantajana pidetään kunnan tai kuntayhtymän osaksi omistamaa osakeyhtiötä, jos osakepääomasta muun kuin kunnan tai kuntayhtymän omistusosuus on yhteensä vähintään 25 prosenttia. Lisäksi tarkennetaan, että muun kuin kunnan tai kuntayhtymän omistusosuutta ei edellytetä kuntalaissa säädetyn yhtiöittämisvelvollisuuden vuoksi yhtiötetyssä toiminnassa. Osatyökykyisten työllistymisen edistämiseksi nuoren kuntoutusrahan ja ammatillisessa kuntoutuksessa olevan kuntoutusrahan vähimmäismäärät korotetaan takuueläkkeen tasolle. Edellä mainitut vähimmäismäärät ja maksussa olevat vähimmäismääräiset kuntoutusrahat sidotaan kansaneläkeindeksiin työeläkeindeksin sijasta. Ammatillisessa kuntoutuksessa olevan kuntoutusrahaa on jatkossa mahdollista maksaa yleissivistävän peruskoulutuksen ajalta. Nuoren kuntoutusrahapäätöksen perusteella on jatkossa mahdollista korvata koulutarvike- ja matkakustannuksia.	STM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Ei
140	HE	sairausvakuutuslain muuttamisesta	Tehdään tarvittavat muutokset sairausvakuutuslakiin johtuen LVM:n liikennekaarta koskevasta hallituksen esityksestä	STM	42	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
141	HE	laiksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta	<p>Työttömyysvakuutusmaksut vahvistetaan vuosittain. Työttömyysvakuutusrahasto tekee elokuun loppuun mennessä sosiaali- ja terveystieteiden esityksen seuraavan vuoden työttömyysvakuutusmaksuksi. Tämä vaikuttaa siihen, että esitystä ei voida antaa normaalissa budjettiaikataulussa. Vakuutusmaksun määrällä on vaikutusta summaan, jonka työttömyysvakuutusrahasto tilittää Kansaneläkelaitokselle peruspäivärahan rahoitukseen.</p> <p>Samassa yhteydessä toteutetaan kilpailukykysojimuksessa sovitut asiat. Työmarkkinoiden keskusjärjestöjen kilpailukykysojimuksen mukaisesti palkansaajien työttömyysvakuutusmaksua ehdotetaan nostettavaksi 0,45 prosenttiyksikköä ja vastaavasti työnantajien keskimääräistä työttömyysvakuutusmaksua alennettavaksi 0,45 prosenttiyksikköä. Työttömyysrahaston hallintoneuvostossa palkansaajien ja työnantajien edustusta ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan muuttuneita rahoitussuhteita. Työttömyysvakuutusvakuutusrahaston suhdannepuskuria ehdotetaan korotettavaksi vuosiksi 2017 - 2019 enintään 5,0 prosenttiyksikön työttömyysastetta vastaavien menojen suuruudesta 7,0 prosenttiyksikön työttömyysastetta vastaavien menojen suuruiseksi.</p>	STM	40	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Ei
142	HE	sairausvakuutusmaksujen vahvistaminen vuodelle 2017	Vahvistetaan vuoden 2017 sairausvakuutusmaksu.	STM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Ei
143	HE	laeiksi sairausvakuutuslain ja maatalousyrittäjien työterveyshuollon eräiden kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta	Mahdollistetaan yrittäjän työterveyshuollon korvausten maksaminen yksityiselle palveluntuottajalle suorakorvauksena. Muutetaan maatalousyrittäjille tilakäynnistä valtion varoista maksettavan korvauksen enimmäismäärää. Lisäksi lisätään sairausvakuutuslain 19 luvun 10 §:ään viittaus saman luvun 5 §:n 1 momentin kohtaan 5.	STM	38	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
144	HE	sairausvakuutuslain muuttamisesta	Työnantajien sairausvakuutusmaksun alentaminen. Pientä palkkatuloa saavien, jotka eivät maksa tuloistaan valtion tai kunnallisveroa, maksukorotuksiin tehdään 30 milj. euron kevennys.	STM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Kyllä
145	HE	laiksi eläkesäätiölain 46 a §:n muuttamisesta ja laiksi vakuutuskassalain 83 g §:n muuttamisesta	Eläkesäätiöiden ja vakuutuskassojen vastuuvelan kattamista koskevien säännösten muuttaminen.	STM	1	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
146	HE	laiksi romaniasioiden alueellisesta hallinnosta	Esitys liittyy maakuntalain uudistamiseen. Romaniasioista säädettävällä lailla säädettäisiin maakuntien alueellisista romaniasioiden tehtävistä ja alueellisista romaniasioiden neuvottelukunnista. Jatkossa romaniasiaihin hallinnollisia rakenteita tullaan vielä eri valmistelussa vahvistamaan uudistamalla valtakunnallisen romaniasiaihin neuvottelukunnan tehtäviä, kokoonpanoa ja romanijärjestöjen osallistumista koskevia säännöksiä sekä vahvistamalla paikallisia viranomaisten ja romaniväestön yhteistyörakenteita.	STM	52	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu- vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
147	HE	laeiksi yleisestä asumistuesta annetun lain ja opintotukilain muuttamisesta	Vuosia 2017–2020 koskevan julkisen talouden suunnitelman mukaisesti opiskelijat siirretään yleisen asumistuen piiriin. Ulkomailla opiskelevat säilyvät edelleen opintotukijärjestelmän asumislisän piirissä. Lisäksi esityksellä toteutetaan julkisen talouden suunnitelman yhteydessä päätetty, yleiseen asumistukeen kohdentuva 9,5 milj. euron säästö.	STM	42	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Ei
148	HE	kuntalain 150 § muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan, että kuntalain 150 § mukaista siirtymäsäännöstä kunnallisen työterveyshuollon sairaanhoidon yhtiöittämisestä jatketaan vuoden 2018 loppuun. Työterveyshuollon järjestäminen liittyy kiinteästi valmisteilla olevaan sote-rakenneuudistuksen toimeenpanon aikatauluun, minkä mukaan sote-palveluiden järjestämisvastuu siirtyy kunnilta maakunnille vuoden 2019 alusta alkaen. Näin ollen kunnallisten työterveyshuoltojen yhtiöittäminen ei ole tarkoituksenmukaista uudistuksen tässä vaiheessa.	STM	42	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä
149	HE	laiksi terveydensuojelulain maksullisuutta koskevien säännösten muuttamiseksi	Terveydensuojelulain maksullisuutta koskevia säännöksiä muutetaan osin suoriteperusteisesta maksuista vuosittaiseen valvontamaksuun vasvaavasti kuin tupakkalaissa. Tavoitteena maksullisuuden toteutuminen täysimääräisesti ja siitä seuraten maksutulon kasvaminen.	STM	48	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
150	HE	sairaanhoitajan lääkkeenmääräminen, muutokset terveydenhuollon ammattihenkilölakiin	Sairaanhoitajien lääkkeen määräämisen laajentaminen. Terveysdehuollon ammattihenkilölain 23 b §:n perusteella vain terveyskeskuksen palveluksessa oleva sairaanhoitaja, joka on suorittanut säädetyn koulutuksen, voi määrätä asetuksella säädettyjä lääkkeitä. Hoitajien lääkkeen määrääminen muuallakin kuin terveyskeskuksissa edellyttää ammattihenkilölain muutosta.	STM	1	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
151	HE	laeiksi maatalousyrittäjien lomituspalvelulain, turkistuottajien lomituspalveluista annetun lain, poronhoitajien sijaisavusta annetun lain 4 §:n muuttamisesta sekä maatalousyrittäjien lomituspalvelulain väliaikaisesta muuttamisesta	Maatalousyrittäjien, turkistuottajien sekä poronhoitajien lomituskäytösten muutokset vastaamaan eläkejärjestelmän muutoksia. Lisäksi huomioidaan eduskunnan lausuman mukaisesti (EV 108/2015 vp - HE 112/2015 vp) työnsuojelun valvontaan liittyvät toimivaltakysymykset ja lomittajien työturvallisuutta ja sen valvomista koskevat säännökset ja saatetaan ne työsuojelulainsäädännön edellyttämälle tasolle. Lisäksi esityksellä toteutetaan budjettiriihessä päätetty lomitusten palvelumaksujen alentaminen 10 milj. euron lisärahoituksella sekä maatalousyrittäjien eläkelaitoksen varhaisen välittämisen toiminnan rahoitus 1 milj. €.	STM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
152	HE	laiksi sotilasvammalain muuttamisesta	Lasketaan sotainvalidien haitta-asteraja 15 prosentista 10 prosenttiin. Muutos koskee sekä Suomessa että Ruotsissa asuvia sotainvalideja (muutetaan 6 ja 6 e §:t).	STM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Ei
153	HE	laeiksi ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain (nk. vanhustalvelulaki) ja sosiaalihuoltolain muuttamisesta	Osana kuntien tehtävien ja velvoitteiden vähentämistä poistetaan nk. vanhustalvelulaista eräitä osatehtäviä, jotka koskevat kunnan käytettävissä olevaa asiantuntemusta sekä vastuutyöntekijää.	STM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Ei
154	HE	laiksi lapsilisälain 7 §:n muuttamisesta	Lainmuutoksella toteutetaan vuosia 2017-2020 koskevan julkisen talouden suunnitelman yhteydessä päätetty, lapsilisiin kohdentuva 11,7 milj. euron säästö.	STM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
155	HE	terveydenhuoltolain ja sosiaalihuoltolain muuttaminen (Päivystys ja erikoissairaanhoidon rakenteet)	Muutetaan terveydenhuoltolain erikoissairaanhoidon keskittämistä ja kiireellistä hoitoa koskevia säännöksiä. Muutoksella toteutetaan hallitusohjelman liitessä 6 todettuja toimenpiteitä, joiden mukaan alueellisen erikoissairaanhoidon järjestämisen tehostamiseksi säädetään kunnille velvoite ohjata tiettyjä vaativia leikkauksia sairaanhoitopiirissään tai muualla sellaisille terveydenhuollon yksiköille, jotka täyttävät tietyt osaamista tukevat vähimmäiskriteerit. Lisäksi on tarkoitus säätää hallituksen linjauksen mukaisista laajan päivystyksen yksiköistä ja muista päivystävistä yksiköistä. Laajan päivystyksen yksiköiden yhteyteen liitetään sosiaalipäivystys. Sosiaalipäivystystä koskevaa sääntelyä sosiaalihuoltolaissa on tarkoitus muuttaa samalla.	STM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Ei
156	HE	terveydenhuoltolain muuttamisesta (lääkärintodistusten vähentäminen ja koulutuskorvaus)	Terveyskeskuksen velvollisuutta antaa lääkärintodistuksia ja -lausuntoja supistetaan. Hanke liittyy hallitusohjelman liitteen 3 mukaisiin toimenpiteisiin kuntien tehtävin ja velvoitteiden vähentämisestä. Samassa yhteydessä tehdään terveydenhuoltolakiin muutos joka mahdollistaa sen, että valtion korvauksia erikoislääkärikoulutuksesta voidaan maksaa myös yliopistolle. Muutostarve johtuu aikaisemmin tehdystä erikoislääkärikoulutuksen hallinnonalasiirrosta.	STM	41	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
157	HE	laiksi ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä annetun lain muuttamisesta	EU:n komissio on antanut huhtikuussa 2015 kaksi uutta direktiiviä koskien kudospankkeja: direktiivi (EU) 2015/565 direktiivin 2006/86/EY muuttamisesta ihmiskudosten ja -solujen koodausta koskevien tiettyjen teknisten vaatimusten osalta sekä direktiivi (EU) 2015/566 direktiivin 2004/23/EY täytäntöönpanosta siltä osin kuin se koskee menettelyitä tuotujen kudosten ja solujen laatu- ja turvallisuusvaatimusten vastaavuuden todentamiseksi. Direktiivit tulee implementoida viimeistään 29.10.2016 ja niitä on sovellettava viimeistään 29.4.2017. Direktiivit edellyttävät joitakin muutoksia lakiin ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä (nk. kudoslaki) sekä sosiaali- ja terveysministeriön ja valtioneuvoston asetuksiin ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä. Asetusmuutosten on tarkoitus lähteä lausunnoille samaan aikaan lakimuutosten kanssa, mutta ne annetaan vasta lakimuutosten tultua voimaan.	STM	40	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
158	HE	laiksi sosiaalihuoltolain väliaikaisesta muuttamisesta ja kansanterveyslain väliaikaisesta muuttamisesta annettujen lakien voimaantulosäännöksen muuttamisesta	Sosiaalihuoltolaissa ja kansanterveyslaisissa on väliaikaisesti voimassa kotihoitokokeilua koskevat säännökset. Säännösten voimassaoloaika päättyy 31.12.2016. Säännösten voimassaoloa on tarkoitus jatkaa edelleen kunnes uudet sote-rakenteet ja sähköisiä asiakasasiakirjoja koskeva lainsäädäntö saadaan voimaan.	STM	42	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä
159	HE	pitkäaikaistyöttömien siirtämisestä eläkkeelle	Hallitus on päättänyt erillisen eläketuen myöntämisestä erälle pitkäaikaisesti työttömänä olleille.	STM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
160	HE	valtion tukemaa vuokra-asuntotuotantoa koskevan yleishyödyllisyyslainsäädännön muuttamisesta	Muutetaan korkotuki- ja aravalainsäädännössä olevia ns. yleishyödyllisyysäännöksiä, jotka rajoittavat valtion tukemia vuokra-asuntoja omistavien yhteisöjen taloudellista ja muuta toimintaa. Hallitusohjelman mukaisesti omistajayhteisöjä koskevasta yleishyödyllisyysvaatimuksesta luovutaan uuden asuntotuotannon osalta ja rajoitusehdot muutetaan hankekohtaisiksi yleishyödyllisyysvaatimuksia kiristäen.	YM	37	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Kyllä
161	HE	laiksi ympäristövaikutusten arviointimenettelystä ja laeiksi eräiden muiden lakien muuttamisesta	Säädetään uusi laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä ja muutetaan siihen liittyviä sektorilakeja vastaavasti. Säädöstarpeet liittyvät ympäristövaikutusten arviointimenettelyä koskevan direktiivin 2011/92/EU muutoksen (2014/52/EU) kansalliseen täytäntöönpanoon sekä sääntelyn sujuvoittamiseen.	YM	47	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei
162	HE	ilmastonmuutosta koskevan Pariisin sopimuksen hyväksymisestä	Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi ilmastonmuutosta koskevaan YK:n ilmastopuitesopimukseen liittyvän Pariisin sopimuksen sekä lain sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	YM	52	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
163	HE	laiksi maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta	Muutoksen tarkoituksena on vähentää kaavoitukseen ja rakentamiseen liittyvää sääntelyä keventämällä ja selkeyttämällä kaavoitusta ja rakentamista koskevia säännöksiä sekä lisätä rakentamismahdollisuuksia.	YM	45	1. Laaja HE (yli 20 pykälää)	Ei	Ei
164	HE	laiksi asuinrakennusten ja asuntojen korjausavustuksista	Säädetään laki asuinrakennusten ja asuntojen korja-usavustuksista. Hissi- ja esteettömyysavustuksilla sekä iäkkään ja vammaisen henkilön asunnon korjausavustuksilla parannetaan iäkkäiden ja vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia kotona asumiseen sekä edistetään asuinrakennuskannan esteettömyyttä. Laissa säädetään avustusten myöntämisedellytyksistä ja enimmäismääristä. Lailla kumotaan nykyinen laki asuntojen korjaus-, energia- ja terveyshaitta-avustuksista.	YM	37	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Kyllä	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel-linen
165	HE	laeiksi avustuksista erityisryhmien asunto-olojen parantamiseksi annetun lain, vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain sekä aravarajoituslain muuttamisesta	Erityisryhmien investointiavustusten käyttöalaa laajennetaan siten, että avustuksilla voidaan jatkossa rahoittaa myös sellaisia erityisryhmille tarkoitetuissa palvelutaloissa olevia palvelutiloja, jotka mitoitetaan paitsi talon omien asukkaiden myös saman alueen muiden asukkaiden tarpeiden mukaan. Avustuksen suuruuden määräytymistä ja avustuksella rahoitettujen asuntojen käyttöä koskevia säännöksiä yksinkertaistetaan. Asumisen valtion tukemissa vuokra-asunnoissa on jatkossa aina perustuttava vuokrasopimukseen, ellei kyse ole erityisryhmien lyhytaikaisesta asumisesta.	YM	43	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä
166	HE	vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta	Muutostarpeet liittyvät meristrategiadirektiivin (2008/56/EY) kansallisen täytäntöönpanon täydentämiseen.	YM	50	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
167	HE	laiksi Hossan kansallispuistosta	Säädetään kansallispuiston perustamisesta, rajoista ja rauhoitus säännöksistä.	YM	47	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu- taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel- linen
168	HE	laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta	Otsonikerrosta heikentäviä aineita ja fluorattuja kasvi-huonekaasuja koskevaan ympäristönsuojelulain 17 lukuun lisättäisiin säännökset turvallisuus- ja kemikaaliviraston ylläpitämän kylmäalan pätevyysrekisterin tietoihin perustuvasta internetin kautta toimivasta kaikille avoimesta julkisesta tietopalvelusta.	YM	52	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
169	HE	laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta	Esityksessä ehdotetaan lain liitteenä olevaan muita kuin direktiivilaitoksia koskevaan laitosluetteloon eräitä muutoksia ympäristöluvanvaraisuuden keventämiseksi. Samalla lakiin lisättäisiin uusi säännös lupaviranomaisen sähköisestä neuvonnasta.	YM	52	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei
170	HE	laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta	Lakiin tehtäisiin tarvittavat muutokset ilmanlaatua koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin kansallisen täytäntöönpanon täydentämiseksi.	YM	38	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei

ID	HE	Otsikko	Esityksen keskeinen sisältö	Vastuu-taho	Aikataulu vko	Tyyppi	TAE	Kiireel-linen
171	HE	laiksi maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta	Lainmuutos liittyy suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutuksista annetun direktiivin 2001/24/EY (SEA-direktiivi) saattamiseen osaksi Suomen lain-säädäntöä kaavoituksen ja maankäytön osalta.	YM	50	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Kyllä
172	HE	laiksi maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta	Lainmuutos liittyy energiatehokkuusdirektiivin (2010/31/EU, EPBD) uusien vaatimusten kansalliseen täytäntöönpanoon. Lakiin tehtäisiin tarvittavat muutokset lähes nolla-energiarakennuksiin siirtymisen toimeenpanemiseksi. Lainmuutoksen on tarkoitus tulla voimaan mahdollisimman pian.	YM	52	2. Suppea HE (1-20 pykälää)	Ei	Ei